

Crimen Fori Ecclesiastici

Seu Decretalium Gregorii IX. Pont. Max. Liber V ; Brevi Methodo ad discentium utilitatem Expositus, In quo praecipuae circa Materiam hujus Libri Quinti, quae tum in Theoria, tum in praxi occurrunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & horum solutionibus

Accedunt tres Indices, unus Titulorum initio Operis, duo rerum, & verborum notabilium in calce ejusdem, prior quidem super Tomum praesentem, alter compendiosus super Universum Jus Canonicum

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1727

VD18 13510827-001

§. III. De Modis acquirendi Privilegia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75255)

externo se gerere debet, acsi privilegium non haberet. Alterum prodest in foro utroque, externo, & interno, ita, ut qui secundum id operatur, in utroque foro securè operetur. Suar. c. 6. n. 11. Palao §. 5. n. 4. Et hinc sequitur, prout bene cit. Palao notat, quod privilegium datum pro foro externo concedat publicum usum sui; datum verò pro interno duntaxat foro concedat solummodo usum sui occultum, minime infervientem pro foro Judiciali externo.

13. Dividitur in Scriptum, & non scriptum. Non scriptum est, quod verbotenus à Principe concessum, vel præscriptione, aut legitima consuetudine est inductum. Scriptum est, quod per Scripturam conceditur. Porro hæc Scriptura debet esse authentica, & ob signata Sigillo Principis, ut fidem faciat in foro externo. Ut verò Privilegium in Transumpto fidem faciat, olim necesse erat citari partem, cujus interest, ut compareat ad

contradicendum, quemadmodum advertit Covarruv. qq. pract. c. 2. circ. fin. Rodriq. qq. Reg. 8. art. 16. Palao §. 5. n. 1. defacto tamen, ut cit. Palao notat, post Clem. 7. ferè semper in omnibus Privilegiis, specialiter quæ Religionibus conceduntur, solet apponi clausula, ut transumptis etiam impressis habeatur fides integra, modò sint manu Notarii publici subscripta, & Sigillo personæ in Dignitate Ecclesiastica constituta munita.

14. Denique aliud est privilegium cuiuspiam per se primò specialiter concessum, aliud concessum ad instar. Illud est, quod cuiuspiam conceditur sine ordine, ac respectu Privilegii prius alteri concessi. Illud verò, quod conceditur ad instar Privilegii prius alteri concessi i. e. eo modo, ac forma, sub qua illud alteri convenit: qualia Privilegia complura conveniunt Religionibus, communicationem Privilegiorum habentibus. Reiffenstuel hic n. 20.

§. III.

De Modis acquirendi Privilegia.

S U M M A R I U M.

70. &c. Quis concedere privilegia, possit?
73. &c. Cui concedi illa possint?
77. &c. Quomodo communicentur privilegia?
79. &c. Quid requiratur, ut privilegium concessum ad instar valeat?
83. &c. Quenam privilegia participantur per communicationem?

87. &c. Quomodo Regulares inter se participant privilegia?
94. &c. An per Consuetudinem, vel Prescriptionem acquiri privilegium possit?
96. An sub revocatione privilegiorum comprehendantur etiam ea, quæ consuetudine, vel prescriptione sunt comparata?

TRIBUS modis acquiri Privilegia possunt, 1. Per ipsam actualem concessionem Superioris. 2. per Communicationem. 3. per Præscriptionem, aut consuetudinem legitimam.

Quæritur 1. quid intelligatur nomine concessionis? 2. per concessionem intelligi actum, quo simpliciter, & sine respectu ad aliud privilegium præexistens jus singulare conceditur. König hic n. 11.

Dub. 1. quis, concedere Privilegium possit? 2. omnis, & solus ille, qui Legem potest condere. Sylv. V. Privilegium q. 2. Suar. l. 8. de LL. c. 8. n. 2. Azor. p. 1. l. 5. c. 22. q. 3. Salas D. 17. sect. 3. à n. 17. Bonac. D. 1. q. 3. p. 3. n. 1. Palao ir. 3. D. 4. p. 4. n. 1. Begnud. V. Privilegium n. 10. Gonzal. in c. si de terra 6. b. tit. n. 4. Engl. hic n. 9. König n. 10. Wiestner n. 5. Reiffenstuel n. 25. Ratio est, quia Privilegium est Lex privata, & privilegiatum sæpe ab observatione Legis communis eximit, ceteros verò obstringit, ne ipsum impediatur ab usu privilegii. At-

qui obligationem præcipiendo, vel prohibendo imponere, & à Juris communis observatione aliquem eximere Legislatore inferior nequit arg. can. inferior 4. dist. 21. & c. cum inferior 16. de major. & obed.

Dub. 2. Quis in specie conferre Privilegium possit? 2. 1. concedere privilegium potest Summus Pontifex: & quidem in materia spirituali indistinctè in toto terrarum Orbe; circa temporalia verò directè, & per se in suo territorio tantum, ubi dominium habet temporale: in Laicorum autem ditonibus solum indirectè, quatenus videlicet opus est per ordinem ad Spiritualia, Palao n. 1. cit. 7. quocirca, Pithing n. 9. hic, König n. 10. Reiffenstuel n. 26. Et hoc verum est non tantum de Privilegio concessivo ultra Jus commune, sed etiam de dispensativo in Jure communis nam Pontifex Legem Ecclesiasticam sibi subiectam habet simpliciter: Civilem verò eatenus, quatenus opus est ad bonum commune Ecclesiæ.

2. Pri-

72 2. Privilegia conferre possunt Episcopi, & alii Praelati Papae inferiores per c. cum olim 14. h. tit. sed magis limitate; nam dispensare solum possunt in Legibus a se conditis, vel a suo antecessore, non vero contra Jus commune, nisi quatenus hoc illis, vel de Jure, vel de consuetudine concessum est, Suar. c. 8. cit. n. 9. cum reliquis supra.

3. Dubium non est, Privilegia conferre posse Imperatores, Reges, & Principes temporales in sua materia, & ditione; cum enim habeant supremam potestatem ferendi Leges, etiam Privilegia possunt concedere.

Alii inferiores Magistratus autem, qui superiorem in temporalibus recognoscunt, privilegia, sicut & Leges dare possunt solum in ijs, in quibus hoc ipsis conceditur a Superiore, Suar. n. 11. Pirhing n. 9.

73 Dub. 3. quibus concedi Privilegia possint? Putant aliqui, non posse privilegia concedi, nisi subdito concedentis, ex ratione; quia privilegium est quaedam Lex, quae non fertur nisi pro subditis: item saepe eximit ab obligatione Legis, quae non afficit, nisi subditos.

74 Sed distinguendum est inter privilegia, quae sunt contra Jus, & dispensativa Legis, & inter ea, quae sunt praeter Jus, & mere concessiva gratiae. *Primi generis* Privilegia dari non possunt, nisi subditis, qui Lege arcantur: & ratio est, quia dispensatio est actus Jurisdictionis voluntariae, quae non nisi erga subditos exerceri potest; supponit enim potestatem ferendi Legem, & praecipuum obligans illum, quem eximit dispensando. Palao tr. 3. D. 4. p. 4. n. 2. Wiestner hic n. 7. Reiffenstuel n. 27. *Excipitur*, nisi Lex illa, contra quam privilegium datur, talis sit, ut ea obligentur etiam extranei, qui in tali territorio versantur, qualis est Lex imponens vectigal, prohibens exportationem mercium, vel usum certorum armorum, praescribens certam formam Contractui &c. nam contra ejusmodi Leges privilegia concedi possunt etiam extraneis, & si indigenis tale privilegium concessum sit, eo un etiam non subditi possunt.

75 *Secundi generis* privilegia concedi possunt etiam non subditis, Suar. l. 8. de LL. c. 9. n. 4. Palao n. 2. cit. Engl n. 9. Pirhing n. 10. cum cit. Ratio est, quia talis privilegii concessio est actus mere liberalitatis. Sicut ergo quisvis, etiam non subditus, capax est donationis, ita & privilegii hujusmodi gratiosi. Debet tamen privilegium ita datum esse de materia subiecta Principi danti privilegium, & circa quam subditos ille potest cogere, ne privilegium ab usu privilegii impediatur. Et

R. P. Schmalzgrueber L. V. T. II,

talia privilegia frequentissime conferuntur non subditis; nam ita Imperator Theodosius, ut refertur *can. quicumque 35. caus. 11. q. 1.* concessit Judicibus Ecclesiasticis, ut possint cognoscere, & directe judicare causas temporales Laicorum, quod Jure communi ipsis non est concessum: ita ab Imperatore saepe conceditur, & concedi potest externis privilegium scribendi militem in terris Imperii, invehendi merces in Provinciam &c. ita Ecclesiis, & Ecclesiasticis tum Jure communi, tum speciali Diplomate concessa sunt multa privilegia &c.

Ad rationem in contrarium allatam 76 privilegium est Lex, non respectu privilegii (nam huic per privilegii concessionem obligatio nulla imponitur) sed respectu ceterorum Legislatori subditorum, quos obligat, ne illum impediatur ab usu privilegii sui. *Ad Conf* patet ex dictis; nam ab ijs Legibus, quibus obligantur etiam extranei, per privilegium ipsi eximi possunt.

77 *Quaeritur* 2. quomodo communicentur privilegia? *1.* communicari possunt dupliciter, per extensionem ejusdem privilegii, & per concessionem similis, quod idcirco *privilegium ad instar* dicitur. *Primo modo* communicatio privilegii fit, quando unum privilegium, & idem, quod aliquibus personis antea concessum erat, ad alios aequè extenditur, illos quasi aggregando ceteris, qui antea gaudebant eo privilegio: & tunc si augetur, vel minuatur privilegium in his, quibus fuit primo concessum, augetur, & diminuitur in omnibus aliis; quia omnes aequè primario privilegio illo gaudent.

Secundo modo communicatio Privilegii, & *ad instar* dicitur; cum ad exemplum, & similitudinem alterius concessum est, ut si Princeps dicat: *Concedo tibi privilegium idem, quod concessi Sempronio.* Hoc iterum fieri duplici modo potest. *1.* non per se, & non aequè principaliter, sed quasi accessorie, & dependenter ab eo, cui concessum fuit primo, & principaliter, quo modo privilegia Religionum saepe communicantur earum familiaribus, Dominorum servis, Religiosorum Monialibus; quo casu si augetur, restringitur, vel revocatur privilegium in persona eorum, quibus concessum est principaliter, necessario augetur, restringitur, aut revocatur etiam in persona eorum, quibus communicatum est minus principaliter; non autem vicissim: & ratio est, quia accessorium sequitur ad principale. *Reg. accessorium 42. in 6. 2.* concedi privilegium *ad instar* potest directe, per se, & aequaliter, ita, ut is, cui communicatur, eo uti possit eodem modo, quo prior poterat, & ipsum privilegium fiat ejus proprium, non minus, quam si tali

F 2

per-

personæ, vel loco fuisset primò concessum: & tunc si augeatur, restringatur, aut revocetur privilegium illi, cui prius datum fuit, non augetur, restringitur, vel minuitur illud aliis, quibus deinde *ad instar* concessum est; quia tali casu utrumque stat per se, ut re ipsa distinctum, & licet sit ad instar prius concessi, ab hoc tamen non dependet, sed illud tantum fuit adductum in exemplum, & similitudinem ad determinandam voluntatem concedentis.

79 Dub. 1. quid requiratur, ut Privilegium concessum *ad instar* valeat? R. prater ea, quæ §. 1. dixi, requiri ad valorem cujuscunque privilegii, ad valorem Privilegii *ad instar* requiritur necessariò, ut privilegium illud, ad cuius similitudinem concessum est, valorem, atque effectum habeat, & verè sit privilegium; alias concessio erit nulla. Suar. l. 2. de LL. c. 15. n. 6. Bonac. D. 1. q. 3. p. 7. n. 10. Palao tr. 3. D. 4. p. 2. §. 8. n. 2. Ratio est, quia cum privilegii ad instar totum esse sit illud aliud, sequitur, si illud effectu careat, etiam privilegium ad instar effectu cariturum.

80 Sufficit autem, si effectum, & valorem habeat eo tempore, quo confertur beneficium, seu privilegium ad instar illius: & hinc etiam deinde per non usum, vel revocationem Superioris aboleatur privilegium illud prius, non id circo cessat privilegium ad instar, nisi accessorè duntaxat concessum sit; cons. etsi Religio, cui primò concessum est privilegium aliquod, per non usum fortè illud amiserit, adhuc tamen alie Religiones, quæ communicant in eo privilegio, uti eodem poterunt. Ant. à S. Spirit. Direct. Reg. tr. 1. D. 1. sect. 3. n. 51. Englich. n. 11. Puring. n. 26. Responst. n. 69.

81 Imò existimat Palao §. 2. cit. n. 4. valiturum probabiliter privilegium tuum, si hoc tibi concessit princeps ad instar illius quod habet Petrus, etsi illud Petrus non usu, vel renuntiatione amiserit, modo privilegium Petri fuerit aliquando validum, & firmum: *Rationem* dat, quia videtur facta concessio privilegii ad similitudinem illius, quod Petro aliquando concessum est, neque censetur princeps aligare velle valorem recèns concessi privilegii valori præfenti, quem habet privilegium Petri, sed præterito.

82 Addit idem Palao cum Felino, Mandoso, Suarez, Bonacina, etsi privilegium, ad instar cuius princeps concedit aliud, nunquam fuerit validum, & firmum, quia re ipsa concessum non est, si tamen Princeps in concessione sufficienter exprimat, quid concedat, e. g. *Concedo tibi hanc, vel illam potestatem dispensandi in Votis &c. sicut habet Petrus*, probabilis privilegium ad instar concessum non fore nullum; quia

illud, *Sicut habet Petrus*, non videtur apponi ut conditio, sed solum ut exemplum. Atque hinc disparitas est inter datum ad instar, quando simul explicatur, quid concedatur in privilegio, & inter datum ad instar, non expresso modo communicationis; nam hoc secundum necessariò nullum est, cum nesciat privilegiarius, quid ipsi concedat dans privilegium, nisi privilegium, ad instar cuius datur, existat.

Dub. 2. quænam privilegia participari possunt per *Communicationem*? R. considerandum, an communicatio fiat absolute, & pariformiter, an solum limitate, & ex parte. Si hoc secundum, quantum communicetur ex privilegio prius concessio alteri, id desumendum est ex tenore privilegii cum tali limitatione concessi. Si primum, is, cui facta est talis communicatio, participat omnia privilegia & eodem modo, quæ, & quo modo defacto alter habet, vel habuit ille, cuius privilegia participantur. Excepi tamen debent 1. privilegia quæ post communicationem acquiruntur ab eo, cuius privilegia communicantur, nisi communicatio expressè extendatur etiam ad futura. König hic n. 12. cum aliis. 2. privilegia omnia extraordinaria, quæ Princeps non videtur in specie concessurus, ut ex Ant. de Butr. vol. 19. notat Fagnan. in c. iurum 11. h. in n. 24. 3. privilegia localia, ut quæ censentur ad certum locum restricta; itera illa, quæ ob certam, & specialem causam, seu respectum data sunt; aut quæ in eos, quibus sit communicatio, propter defectum certæ qualitatis non quadrant. Donat. Privil. Reg. p. 1. tr. 7. q. 14. §. 15.

Dub. 3. Si concedatur alicui Beneficium, Canonatus, Cathedra &c. his terminis *Concedo tibi, sicut habuit tuus antecessor*, an succedat ille non solum in ijs, quæ Jure Ordinario Beneficio, vel Canonatu annexa sunt, sed etiam in in privilegiis personalibus, si fortè illa habebat antecessor. Ratio dubitandi est, quia in privilegiis personalibus non datur successio, sed illa cum persona extinguuntur.

Sed dicendum, si modus concessionis novus sit, & antea non usitatus, credi debere, quod Princeps concedere voluerit Canonatum, & præbendam, non tantum cum his, quæ Jure ordinario ei erant annexa, sed etiam, quæ ex particulari privilegio eidem annexebantur; quia alias ille specialis modus, & forma concessionis frustra esset appositus. Et ita contra Barbof. in l. quia tale ff. solut. matr. n. 1. docet Suar. l. 2. de LL. c. 15. n. 11. Palao tr. 3. D. 4. p. 2. §. 8. n. 5. qui ita decisum narrat in casu Cantoræ Compoffellanæ Ecclesiæ, quam Ludovicus Henriquez obtinuit simul cum alio quodam Canonica-

nicatu. Post hujus mortem frater ejus Antonius de Castro petit à Pontifice utramque præbendam, eo modo, quo frater ejus obtinuerat. Cùm annuisset Pontifex sub clausula, *Sicut prædecessor suus obtinuit*, dubitatum fuit, an vi istius clausulæ fuerit dispensatum tantum super utraque præbenda, an simul super Cantoria uni earum annexa, & decisum fuit secundum in favorem supplicantis.

86 *Ad rationem dubitandi dico*, per se loquendo quidem non dari successiorem in privilegijs personalibus, posse tamen voluntate Principis etiam ipsa transferri in Successorem; si enim de novo dare privilegium potest, cur non datum ad Successorem extendere?

87 Dub. 4. an, & qualis communicatio privilegiorum defacto detur inter Regulares? hoc pendere ex mente, & voluntate Pontificis.

Defacto Mendicantes per Bullam Leonis X. generalem inter se communicationem privilegiorum habent, & per alias Bullas etiam cum non Mendicantibus, ut videre est apud Tambur. *D. 17. q. 2. n. 8.* De non Mendicantibus videnda sunt specialia Decreta Pont.

88 Universim circa communicationem privilegiorum datam Ordinibus Religiosis notandum 1. non communicari privilegia unius Religionis alteri, si ex ejusmodi communicatione observantia Regularis labefactaretur, *Rodriq. tom. 1. Reg. q. 55. art. 2. Suar. l. 8. de LL. c. 17. n. 3. Palao tr. 3. D. 4. p. 2. S. 9. n. 2.* Ratio est, quia Pontifex per concessionem hujusmodi communicationum non intendit Religionem destrui, sed fovere. Hinc Privilegia Ordinum militarium habendi proprium, testandi &c. non communicantur cæteris non militariibus.

89 2. Ut privilegia, de quibus caveatur, ne aliis communicentur (sicut fit in Bulla Gregorii XIII. incipit *Satis*, *superque*, & in Bulla Gregorii XIV. quoad aliqua privilegia Societatis JESU) concessa per communicationem censeantur aliis, necessaria est specialis clausula, quæ deroget huic prohibitioni; aliàs non censebuntur communicata, *Suar. l. cit. n. 8. Palao n. 3.*

90 3. Religiosi aliorum Ordinum, quibus communicantur privilegia Societatis JESU, privilegijs sibi communicatis uti possunt, quamvis per suos Præpositos non fuerint ipsis communicata; quia licet hoc non possint Religiosi Societatis per Bullam Gregorii XIII. incipit *Ad futurum*, restrictio tamen illa solùm adjecta est ob specialem modum, quem habet Societas in suo Regimine, & cons. non urget in Religiosis aliorum Ordinum, in quibus non est hic specialis modus. *Rodriq. q. 55. cit. art. 17. v. secundum dubium*, *Suar. n. 6.*

Palao *n. 4. Reiffenstuel hic n. 68. Excerptur*, nisi talis restrictio addatur ipsi privilegio ad coarctandum ejus favorem; hæ enim limitationes procul dubio communicantur alijs Ordinibus, cùm non communicent majorem favorem, quàm sit datus à principali concessione. *Herinx D. 4. de LL. q. 6. n. 28. Reiffenst. l. cit.*

4. Privilegia, gratiæ, & Indulgentiæ, concessa alicui Religioni in honorem aliquorum Sanctorum sui Ordinis, transferuntur ad omnes Religiones, quæ cum illa Religione in privilegijs communicant, hac proportione servata, ut sicut prima Religio in Festo e. g. sui Fundatoris proponere fidelibus Indulgentias potest, ita etiam cætera proponere Indulgentias similes possint in Festivitate suorum Fundatorum &c. hoc enim operatur illa communicatio privilegiorum, *Rodriq. l. cit. art. 20.* adducens Bullam Julii II. in quâ fuit declaratum, *Suar. n. 7. Palao n. 5.*

5. Communicantur tantum privilegia communia toti Ordini, stabilia, & quæ huic concessa non sunt ob rationem aliquam specialem. Hinc 1. privilegium concessum uni Religioso non communicatur alijs Religiosis; quia talia privilegia sunt personalia, & in alijs plerumque cessat ratio concessionis v. g. prærogativa meritorum, personæ habitus &c. *Reiffenstuel n. 60. 2.* non communicantur privilegia concessa aliquibus Ecclesijs ad tempus determinatum, ut sunt Indulgentiæ per tot, & tot annos concessa in honorem alicujus Sancti. *Ant. de S. Spir. Direct. Reg. tr. 1. tr. 1. sect. 3. n. 42. Donat. p. 1. tom. 1. D. 7. q. 14. § 15. Reiffenst. n. 61.* 3. id ipsum juxta *cit.* & alios DD. afferendum est de privilegijs, quæ concessa sunt ob aliquam specialem rationem, ut quando Indulgentia concessa est uni loco speciali, quia ibi est Imago B. V. Mariæ in magna veneratione fidelium, Et ob hanc causam communiter tenent DD. vix uno, vel altero excepto, Indulgentiæ Portiunculæ non communicantur Ecclesijs aliorum Ordinum præter Ordinem S. Francisci. Idem afferendum de Altaribus privilegiatis ob specialem rationem talis Altaris. *Reiffenstuel n. 62.*

6. Si communicationi addantur no va quædam privilegia, non propterea isdem gaudebit Religio, aut privatus, cujus privilegia communicata sunt; quia dari possunt secundo privilegiato sine respectu ad primum: unde ad hunc effectum necesse est, ut communicatio sit mutua; aliàs tenebit Regula generalis, quod privilegia ultra personas, vel res expressas extendi non debeant, *Engl. hic n. 11.*

Queritur 3. an per Consuetudinem vel Præscriptionem acquiri privilegium possit? *R.* affirmative. Colligitur ex

6. *novi 13. junct. Gloss. V. consuetudinem de Judic. ubi Innoc. III. consuetudinem æquiparat privilegio: idem habetur can. conquestus 8. caus. 9. q. 3. & c. super quibusdam 26. §. preterea de V. S. & que teste Palao tr. 3. D. 4. p. 2. §. 5. n. 2. doctrina communis omnium. Probatur ratione: nam privilegium vel est contra Legem, vel præter Legem, primum acquiri potest per consuetudinem communem, & legitime introductam; quia hæc abrogare Legem in totum potest, igitur multo magis ex parte illi derogare, seu specialem facultatem concedere aliquid agendi contra communem Legem.*

Alterum obtineri potest etiam per consuetudinem privatorum, seu præscriptionem legitimam; nam per ejusmodi consuetudinem, quæ inducitur viâ præscriptionis, acquiri potest Jurisdictio *c. duo simul 9. & ibi Gloss. V. consuetudo de Offic. Jud. Ordin. item jus exigendi Tributa, & Pedagia c. super quibusdam cit. & ibi Gloss. V. non extat memoria. cur non alia privilegia?*

95 Neque ad hujusmodi consuetudinem, vel præscriptionem requiritur consensus Principis alius, quam qui datus est *c. fin. de consuet. & l. de quibus 32. ff. de LL. Requiritur tamen certum tempus, in quo*

designando non conveniunt DD. Aliqui immemorabile assignant: sed hi denotasse videntur tempus sufficiens universim; nam minori etiam tempore induci per consuetudinem, vel præscriptionem privilegia possunt: quod varium est pro qualitate rei præscribendæ, & illius, contra cujus Jura præscribitur. Contra Ecclesiam 40. annorum spatium privilegium, vel exemptio aliqua præscribi potest, contra privatos 30. imò contra hos aliquando sufficit decennium. Videantur ea, quæ dicta sunt *ad Libr. 1. tit. 4. de Consuet. & ad Libr. 2. Tit. 26. de Prescript.*

Dubium est, an, quando revocatur alicui privilegia, etiam revocentur ea, quæ consuetudine, vel præscriptione comparata sunt? *¶ negativè. Ita Salas D. 17. scilicet 2. n. 22. Suar. l. 8. de LL. c. 7. n. 15. Bonac. D. 1. q. 3. p. 1. n. 3. Palao §. 5. cit. n. 3. Ratio est, quia licet etiam ipsa sint verè privilegia, quia tamen nomen privilegii communiter sumitur pro privilegio specialiter dato à Principe, idcirco ea, quæ consuetudine, vel præscriptione acquiruntur in materia odiosa, qualis est revocatio, hoc nomine venire non debent, sed solum tunc, quando sermo est de aliqua extensione favorabili.*

§. IV.

De Privilegii Usu, Interpretatione, & Extensione.

S U M M A R I U M.

97. &c. *Utrum privilegiatus teneatur uti privilegio suo?*

100. &c. *Utrum possit illo uti contra alium pariter privilegiatum?*

106. &c. *In quo loco possit privilegiatus uti privilegio suo?*

114. &c. *Quam vim, & efficaciam in ordine ad usum privilegii habeant verba Ex certa scientia?*

117. &c. *Quenam Regule servande sint in Privilegiorum Interpretatione?*

124. *Quomodo interpretandum sit Privilegium merum favorem continens?*

125. &c. *Quomodo derogans Juri communi, aut consuetudini secundum, vel præter illud inducitur?*

127. *Quomodo illud, quod derogat Statuto, vel consuetudini speciali?*

128. &c. *Aut quod cedit in præjudicium tertii?*

130. *Quid sit Extensio Privilegii?*

131. &c. *An, & qualem privilegium, & quibus casibus, item ad quos possit extendi?*

141. &c. *Quid si eadem sit ratio quoad casus expressos, & non expressos?*

UT omnis potentia ad actum, ita privilegium ad usum potestatis, per id concessa ordinatur: in quo usu ne excedatur, sed sciatur, quid potestatis per privilegium datum sit, idcirco addendum, quomodo interpretandum, & extendendum sit privilegium. Hinc

97. *Quæritur 1. de Usu privilegii. Et 1. quidem dubitatur, utrum privilegiatus teneatur uti privilegio suo? Et distinguendo inter privilegium commune, & singulare, Privilegio communi tenetur uti*

quilibet, qui est de communitate, cui concessum est privilegium; quia si non uteretur, saltem pro illo actu, quo ipse non utitur, censeretur eidem renuntiare. atqui privilegio communi secundum dictam 62. renuntiare privatus non potest.

Contra Privato privilegio, & quod ipsi privilegiato proprium, ac specialiter concessum est, per se loquendo nemo tenetur uti. Suar. l. 8. de LL. c. 23. n. 7. Palao tr. 3. D. 4. p. 7. n. 1. Sannig hic c. 2. n. 8. Pishing n. 25. Wietner n. 26. & sumitur ex